

BORÅS STAD

20181002

Äsperedskolans Plan mot kränkande behandling

Grundskola F-6

Fritidshem F-6

1. Inledning

Äsperedskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling har till syftet att främja likabehandling, alla människors lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Planen ska förebygga samt motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

På Äsperedskolan tar all personal och ledningen avstånd från alla former av kränkande behandling. All personal har ett gemensamt ansvar i detta arbete. Varje upplevelse av kränkande behandling ska resultera i en reaktion från de vuxna. En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av kränkningen alltid måste tas på allvar.

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett levande dokument genom att vara åtgärdsinriktad och ständigt aktuell. Vår värdegrund bygger på trygghet, ansvar och respekt, som är våra ledord för att skapa en förskoleklass, skola och ett fritidshem med positiv lärmiljö.

2. Vår vision

Vi på Äsperedskolan vill skapa ett positivt arbetsklimat, där eleverna känner sig engagerade och medansvariga. Vår verksamhet ska genomsyras av en grundsyn där vi utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde och där alla känner sig trygga, visar respekt och empati för varandra.

3. Ansvar

Rektor ansvarar för att arbetet med att upprätta och revidera planen mot diskriminering och kränkande behandling samt handlingsplan blir gjort. Personalen på skolan, och i synnerhet likabehandlingsteamet, är delaktiga vid upprättande och revidering av planen.

Vid varje skolstart aktualiserar rektor och likabehandlingsgruppen planen mot diskriminering och kränkande behandling för all personal. Varje klasslärare och förskollärare/fritidspedagog ansvarar för att gå igenom planen tillsammans med sina elever i början av höstterminen. Vårdnadshavarna får information om planen och på föräldramöte. Planen ligger på skolans hemsida.

Klasslärare, förskollärare, fritidspedagog och rektor är ansvariga för att utreda och åtgärda. Allt utredande och alla åtgärder måste genomföras i ett nära samarbete med elev/eleverna och vårdnadshavare. Arbetet ska dokumenteras kontinuerligt. Rektor ansvarar för utredning i de fall det finns misstanke om att vuxen kränker eller diskriminerar elever.

Rektor ansvarar för att kompetensutveckling kontinuerligt sker för personalen inom trakasserier/kränkande behandling.

Rutin finns för hur huvudmannen ska informeras om kränkningar, se bilaga 7.

Skolledning

Rektor, Rickard Jennerhed 0766-230965

Likabehandlingsteam

Namn	Befattning	Telefon	E-post
Chatrine Winberg	Skoladministratör/ Idrottslärare	033-358992	Chatrine.winberg@edu.boras.se

Elevhälsoteam

Namn	Befattning	Telefon	E-post
	Skolpsykolog		
Ingela Andersson	Speciallärare/ specialpedagog	0766-339207	Ingela.andersson@boras.se
Anna Karlsson	Skolsköterska	0734- 328303	Anna4.karlsson@boras.se
Linda Hult	Kurator	0721-600655	Linda.hult@boras.se

4. Rättigheter och skyldigheter

Elevers och vuxnas rättigheter och skyldigheter i skolan bygger på FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen), skollagen, arbetsmiljölagen, socialtjänstlagen och brottsbalken.

Elevers rättigheter:

- Att bli respekterad av barn och vuxna.
- Att få vara med i gemenskapen.
- Att få hjälp med att reda ut konflikter.
- Att få hjälp och stöd om man själv blir utsatt för kränkande behandling eller om man utsätter andra för kränkande behandling.
- Att känna sig trygg under hela skoldagen.

Elevers skyldigheter:

- Att ta kontakt med någon vuxen när man upplever att en annan elev far illa.
- Att verka för kamratskap där alla blir respekterade.
- Att bemöta alla på skolan på ett respektfullt sätt.

Vårdnadshavares rättigheter:

- Att inom 24 timmar efter det att skolan haft utredningssamtal informeras om att det egna barnet blivit utsatt eller att hon/han har utsatt andra barn för kränkningar.
- Att få information om hur skolan på olika sätt kan kontaktas (telefon, adress, e-postadress).

Vårdnadshavares skyldigheter:

- Att ge sitt barn grundläggande demokratiska värderingar kring människors lika värde.
- Att alltid kontakta skolan när kännedom om kränkning uppstår.

Personalens rättigheter:

- Att få hjälp och stöd i arbetet samt kompetensutbildning.

Personalens skyldigheter:

- Att aldrig acceptera kränkande handlingar.
- Att sätta gränser och ingripa utifrån skolans värdegrund samt plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Att följa upp, bedöma och vidta nödvändiga åtgärder.
- Att medverka till att utveckla elevernas känsla av samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmsta gruppen.
- Att aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individ eller grupper.

5. Främjande arbete

Alla som arbetar på Äsperedskolan ska visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Vidare ska alla aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper, samt aktivt arbeta för att kränkningar aldrig skall förekomma. Alla elever medvetandegörs om vikten av att bry sig om varandra och ta hjälp av vuxna när man upplever att man själv eller en skolkamrat är utsatt eller ensam.

5. 1. Vårt främjande arbete för att förhindra diskriminering och kränkande behandling:

- I vår verksamhet får alla elever möjlighet att träna sig på att umgås över åldersgränserna och se olikheter som en tillgång för varandra.
- Arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling integreras i arbetet med skolans ordningsregler som gäller i umgänget med varandra.
- Genom samtal och reflektion ger vi eleverna möjlighet att bearbeta sina egna föreställningar och värderingar samt skapa en positiv atmosfär i verksamheten. Det gör vi bl a vid *etiska samtal* och dramaövningar.
- På våra fadder dagar och aktivitetsdagar befrämjas samarbetet i den egna klassen och över hela skolan. Dagarna genomförs vid 3-5 tillfällen per termin.
- Klasslärarna/förskollärarna möjliggör för varje klass att genomföra regelbundna klassråd. Detta sker 1 gång per månad.
- Elevrådet tillsammans med en vuxen sammanträder efter varje genomfört klassråd. Protokoll från varje klass presenteras och sammanställs där.
- Efter genomfört klassråd och elevråd hålls stormöte med alla elever och all personal.
- Protokoll från elevråd går igenom på personalens APT. Frågor som berör städ, kök samt fritidshemmet kopplas vidare till berörd personal.
- Miljörådet samordnar skolans arbete kring hållbar utveckling och hälsa.

- Genom utvecklingssamtal får elev, föräldrar och lärare tillfälle att prata om hur eleven trivs på Äsperedskolan och därigenom reflektera kring förhållningssätt, värderingar, normer och relationer.
- På föräldraföreningsmöten kan hem och skola samverka kring frågor gällande skolan.
- Våra mål i likabehandlingsplanen utgår från de elevenkäter vi genomför regelbundet.
- I målen för idrott ingår fysisk och psykisk hälsa som idrottslärarna ser till att man pratar om.
- På fritidshemmet har personalen daglig kontakt med vårdnadshavare för att ha aktuell information om hur barnet upplever sin vardag.
- Varje dag är alla barn och elever ute och har utelek tillsammans med vuxna.
- Inför övergången till åk 7 ordnas gemensamma aktiviteter där eleverna i de blivande klasserna får lära känna varandra. Rektorer ansvarar.

5. 2. Främjande arbete i vuxenmiljön

Arbetslagsträffar

Elevvård med fokus på kränkande behandling ska vara en stående punkt på varje arbetslagsmöte.

Arbetsplatsträffar

Likabehandlingsteamet lyfter värdegrundsfrågor till diskussion 2 ggr/läsår. I oktober och mars månad.

Elevkonferenser

Skolan ska ha elevkonferens en gång per månad där klasslärarna tillsammans med rektor har elevvårdande samtal. Parallellt med dessa möten träffas rektor och elevhälsa för att följa upp elevvårdsarbetet på skolan.

Föräldramöten

Föräldramöte hålls minst en gång per läsår.

Borås Stad område 4

Borås Stad ser till att skolan har fungerande rutiner runt kränkande behandlingar samt är ytterst ansvariga för Äsperedskolans likabehandlingsplan.

Elevhälsoteam

Elevhälsoteamet har det övergripande ansvaret för elevhälsoarbetet på skolan. I teamet ingår rektor, skolsköterska, skolpsykolog, specialpedagog/ speciallärare och kurator. Rektor träffar elevhälsan minst en gång/månad. De olika professionerna arbetar hälsofrämjande och förebyggande.

6. Rutiner för kartläggning

För att upptäcka ev. kränkning och/eller diskriminering görs det under året flera olika kartläggningar. Dessa används som underlag vid upprättandet av den nya planen varje år.

Individnivå

- Elevenkät i mitten av september samt i februari (se bil 4). Vid behov intervjuer och individuella samtal.
- Utvecklingssamtal, minst en gång per termin.
- Sittande trygghetsvandringar.

Gruppenivå

- Regelbundna etiska samtal.
- Återkommande klassråd och elevråd en gång/månad.
- Borås Stads årliga skolklimatundersökning i mars.

Personalnivå

- Fortlöpande dokumentation och observationer.
- Diskussioner vid arbetslags- och arbetsplatsträffar, minst en gång i månaden.
- Analys i kvalitetsredovisningen vid studiedagar i juni.

Vid behov kan även följande punkter ingå:

- Samtal med föräldrar
- Kartläggning av otrygga platser i utemiljön

6.1 Resultat av kartläggningen vt 18.

Enkätundersökningen genomfördes vid ett tillfällen under höstterminen

95 av 99 elever deltog i undersökningen. De som behövde fick hjälp med att läsa frågorna.

Enkäten är helt anonym men vi har gjort valet att markera vilken klass svaret kommer ifrån så att vi lättare kan ringa in ev problematik.

97% av eleverna upplever att de trivs mycket bra eller bra på skolan. 99 % av eleverna svarade att de har många eller några kompisar.

55 % av eleverna upplever att någon eller några bär sig dumt åt mot dem ibland och 6 % upplever att detta sker ofta. Eleverna har kunnat namnge aktören/ aktörerna.

32 % Upplever att de bär sig dumt åt mot andra ibland.

22 % har nämnt att de inte är trygga med alla vuxna på skolan. Här namngav eleverna berörda pedagoger. Dessa pedagoger har blivit informerade.

88 % svarar att det finns tillräckligt med vuxna på skolan som kan hjälpa dem.

På frågan om eleven någon blivit nätmobbade svarade 10% att detta skett via ex snapchat.

Men endast 2% har svarat att de skrivit någonting elakt om någon annan på sociala medier.

Vid frågan om arbetsro i klassrummet svarade 53 % att de inte hade arbetsro.

Då de fick frågan om de själva gav de andra arbetsro så svarade 80 % att de gjorde detta.

Eleverna kunde på sista frågan bocka i flera alternativ där de kände sig rädda, otrygga eller ledsna. Här svarade 48 % att de var trygga på skolan.

6.2. Rutiner vid uppföljning och utvärdering

Resultaten från elevenkäten sammanställs av likabehandlingsteamet. Utifrån enkätsvarens sammanställning som presenteras på APT, vidtas det åtgärder på det som är klassspecifikt. De nya målen och åtgärderna i planen mot diskriminering och kränkande behandling följs upp gemensamt i samband med APT i januari. Planen utvärderas i sin helhet i samband med redovisningen av skolans kvalitetsarbete vid studiedagen i juni varje år.

7. Mål lå 18/19

- Alla elever skall känna sig trygga ute och inne.
- Alla vuxna skall känna till alla elever på Äsperedskolan. Nya elever och pedagoger presenteras på skolans stormöten.
- Alla konflikter som uppstår skall lösas så fort som möjligt. Av närvarande personal alt klasslärare eller likabehandlingsteamet.
- Alla vuxna har ett gemensamt ansvar för alla elever.
- Klassläraren presenterar resultatet av enkäten i respektive klass.
- All personal arbetar aktivt med det som framkommit i enkäten gemensamt i likabehandlingsteamet, elevrådet och personalgruppen.
- Publicera sammanställningen av enkäten på Ping Pong.
- Samarbetar fram olika skolregler med elevrådet.
- Varje pedagog/lärare lyfter klassspecifika/gruppspecifika frågor i klassen / gruppen.
- Några av frågorna som lyftes i enkäten bollar Chatrine med elevrådet och ser om man kan komma fram till en gemensam lösning.
- Skolan arbetar mycket förebyggande och framåtsträvande mot mobbing, kränkande handling. Ex enskilt, i mindre grupper, klasser mm.
- Ha kontinuerlig kontakt och information kring klass- skolsituationen med vårdnadshavare.

7.1. Åtgärder – anpassas efter barnens ålder

- Tillräckligt många vuxna ute och inne.
- Presentera nya elever för de vuxna i de olika klasserna. Presentera nyanställd personal samt nya elever på stormöten.
- Som vuxen har man ansvar att se till att elevernas konflikter blir lösta.
- Regelbundna etiska samtal klassläraren ansvarar.
- Återkopplande samtal kring åtgärder och förbättringar i likabehandlingsteamet samt med elevrådet.
- Göra en återkopplingsenkät om det har blivit förbättringar eller inte i feb.
- Elevhälsoteamet arbetar fram en konsekvenstrappa att använda vid behov.

Denna plan läggs ut på vår hemsida. Information om var planen finns att läsa meddelas vårdnadshavarna. Eleverna informeras klassvis. Vid konfliktlösning och vid t.ex. etiska samtal kan vi som arbetar i skolan hänvisa till likabehandlingsplanen.

Speciella åtgärder vid upptäckt av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

8 Arbetsgång om någon blir utsatt

- Om någon utsätts för diskriminering eller kränkning ska detta meddelas till någon pedagog på Äsperedskolan.
- Så fort en pedagog får kännedom om en diskriminering eller kränkning ska han/hon utreda händelsen. Det görs genom enskilda samtal med den utsatte och den/de som utsatts. Det ska även anmälas till rektor.
- Vårdnadshavarna får information om händelsen samt kan medverka i samtalen.
- Uppföljningssamtal för att försäkra sig om att kränkningen slutat.
- Skulle kränkningen inte ha upphört efter dessa åtgärder sker samtal där rektor närvarar. Vid allvarliga fall görs en anmälan till socialtjänsten. En del fall av kränkande behandling kan rubriceras som brottsliga och bör därmed anmälas till polisen. Vid händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa underrättas Arbetsmiljöverket.

9. Utvärdering av förra läsårets plan

Utifrån målen och åtgärderna i förra läsårets handlingsplan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling och utifrån den kartläggning och uppföljning som har gjorts av detta arbete kan följande slutsatser dras:

Planen har fungerat tillfredställande.

10. Bilagor

Bil 1: Definitioner och vanliga begrepp

Bil 2: Formulär för elevenkät

Bil 3: Formulär för enkät till vårdnadshavare

Bil 4: Litteraturlista

Definitioner och vanliga begrepp

Skollagen (SFS 2010:800) 1 Kap. 5 § 1 Utbildningen skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man – flicka eller pojke.
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller liknande förhållande.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk eller annan motsvarande livsåskådning.
- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Funktionsnedsättningen kan vara en följd av skada eller sjukdom som fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ)
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som flicka eller pojke, kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön.
- **ålder:** uppnådd levnadslängd.

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativt och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.

Skolan/fritidshemmet skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av de nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, undervisning, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan katt särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs ovan och som lämnats åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktioner eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund.

- Fysiska så som slag och knuffar.
- Verbala så som hot, svordomar och öknamn.
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer.
- Texter och bilder, även lappar, fotografier sms, mms, msn och meddelande på olika sociala medier.

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ eller skada eller obehag.

Datum: _____ Klass: _____

Elevenkät Äsperedskolan

Läs igenom varje fråga och ringa in de svar som du tycker passar in på dig.
Skriv gärna varför du tycker som du gör.

1. Hur trivs du?

Mycket bra Varför? _____

Bra Varför ? _____

Dåligt Varför ? _____

2. Har du kompisar?

Många

Några

Inga

Vilka leker du med? _____

3. Är det någon eller några som bär sig dumt åt mot dig?

Aldrig

Ibland

Ofta

Vem eller vilka? _____

På vilket sätt? _____

4. Bär du dig dumt åt mot någon eller några?

Aldrig

Ibland

Ofta

Mot vem eller vilka? _____

På vilket sätt? _____

5. Finns det någon eller några som andra elever bär sig dumt åt mot?

Nej

Ja

Vem eller vilka bär sig dumt åt? _____

Mot vem eller vilka? _____

På vilket sätt? _____

6. Är du trygg med alla vuxna på skolan?

Ja

Nej

Med vem är du inte trygg? _____

Kan du förklara varför? _____

7. Finns det tillräckligt med vuxna som kan hjälpa dig?

Ja

Nej I vilka situationer? _____

8. Har du någon gång blivit nätmobbad?

Ja

Nej

Hur? _____

9. Har du någon gång skrivit dumma saker om någon annan eller till någon annan i sociala medier?

Ja

Nej

Hur? _____

10. Upplever du att du har arbetsro i klassrummet?

Ja

Nej

Kan du ge exempel? _____

11. Ger du de andra eleverna arbetsro i klassrummet?

Ja

Nej

Kan du ge exempel? _____

Datum: _____ Klass: _____

Här får du välja flera alternativ!

Finns det någon plats där du känner dig rädd, otrygg eller ledsen?

- Ja, i duschen. _____
- Ja, i omklädningsrummet. _____
- Ja, i idrottshallen. _____
- Ja, i matsalen. _____
- Ja, i klassrummet. _____
- Ja, i korridoren/ kapprum. _____
- Ja, vid toaletten. _____
- Ja, ute på skolgården. _____
- Ja, på fotbollsplanen. _____
- Ja, på vägen till och från skolan. _____
- Ja, på bussen (slöjd, bad, skolskjuts). _____
- Ja, vid annan plats. Var? _____

- Nej, inte någonstans. _____

Enkät till vårdnadshavare på Äsperedskolan.
År

Syftet med denna enkät är att göra en nulägesanalys av skolans arbetsmiljö. Enkäten ska utgöra en grund för vårt fortsatta arbete med likabehandlingsplanen på skolan. Det är därför viktigt att så många som möjligt svarar på enkäten. Då får vi möjlighet att skapa en så sanningsenlig bild som möjligt. Enkätsvaren läggs i en brevlåda i respektive klassrum.

Enkätsvaren skall lämnas till skolan **senast**

1. Hur upplever du att ditt/dina barn trivs i skolan?

- Mycket bra
- Bra
- Mindre bra
- Dåligt

Kommentar:

.....
.....
.....

2. Hur upplever du att du blir bemött av pedagoger samt övrig personalen på skolan?

- Mycket bra
- Bra
- Mindre bra
- Dåligt

Kommentar:

.....
.....
.....

3. Hur upplever du samarbetet mellan hem och skola?

- Mycket bra
- Bra
- Mindre bra
- Dåligt

Kommentar:

.....
.....
.....

4. Hur upplever du din möjlighet till inflytande i skolans arbetet?

- Mycket bra
- Bra
- Mindre bra
- Dåligt

Kommentar:

.....
.....
.....

5. Hur nöjd med skolan i helhet är du?

- Mycket bra
- Bra
- Mindre bra
- Dåligt

Kommentar:

.....
.....
.....

Övriga kommentarer:

.....
.....
.....
.....
.....

Litteraturlista

Böcker med bl. a förebyggande åtgärder:

Stalfelt, Pernilla ” Lika som bär”

Olsberg My ”Känslkort”

Re Puls AB ” re Pulse- styr dina impulser”

Arbetshäfte ” Boken om mig”

Skönlitteratur för barn:

Palm & Sollenberg ” Tio kompisböcker”

Filmer:

UR. Digitalpedagogik ” Berätta för mig”